

Nr. 03 | maart 2014 |
36ste jaargang |
verschijnt niet in augustus |
P 408.654

Weg uit de slavernij

Verenigde Protestantse
Kerk in België
vpkb.be

Inhoud

Schriftwerk / Woord van de voorzitter

Ds. Jan van den Berg: Veertig dagen: een getal met een sterke Bijbelse achtergrond	blz. 3
Ds. Steven Fuite: Veertig dagen met Jeremia	blz. 4

In het vizier: Weg uit de slavernij

Ds. Leendert Bosgra: Veertig dagen mediteren	blz. 5
Ds. Ernst Veen: Zesenvieftigdagen	blz. 6
Annet Sinnema-Buurman: Gebed van de drager	blz. 7

Nieuws uit de Synodale raad

blz. 7
blz. 15

Nederlandstalige communautaire coördinatie

Protestantse Omroep	blz. 8
Werkgroep Migranten: KMS/AMOS vraagt aandacht voor staatlozen	blz. 9

Coördinatie Kerk en Wereld

Protestantse Solidariteit: De grote uitdaging	blz. 10
Studiefonds <i>Ik help een kind</i>	blz. 10
Zondag voor de Werelddiaconaat	blz. 11

Coördinatie Bezinning en Dialoog

Danny Rouges: Joden in de "Groote Oorlog"	blz. 12
---	---------

Van hier en daar

Ds. Werner Lategan: Viva Madiba	blz. 13
Aankondiging boek: De onderstroom van religie en athisme	blz. 14
Diaconaal Sociaal Centrum Kuurne	blz. 16

Colofon

blz. 17

Boekbesprekingen

De seculiere samenleving. Over religie, atheïsme en democratie (Patrick Loobuyck)	blz. 18
Profeten zwijgen niet. Over de Belgische bevrijdingstheoloog José Comblin	blz. 19

Advertentie

VPKB zoekt secretaris	blz. 20
-----------------------	---------

Uit de redactie

Van sommige verhalen krijgen de mensen maar niet genoeg. Zo wordt al meer dan 3000 jaar in Israël jaarlijks verteld over *hoe men vastzat in het Angstland* en *hoe men tot de Eeuwige riep* en *hoe Hij hen uitleidde met sterke hand en uitgestrekte arm*. En al een kleine 2000 jaar sluit de kerk zich bij Israël aan en vertelt hetzelfde verhaal nog eens, maar dan anders. En in de 40 dagen voor Pasen treedt het kerkvolk in de voetsporen van het oude bondsvolk en trekt doorheen de woestijn, doorheen het lijden, gestileerd liturgisch, tot het donker wordt en de dood voorbijgaat (*Pass-over*). Wat is toch het geheim van dit verhaal dat wij het maar blijven herhalen, duizendmalen? Dit nummer van Kerkmozaïek doet een poging een tipje van de sluier op te lichten: weg, uit de slavernij.

Namens de redactie,
dr. Dick WURSTEN.

Veertig dagen: een getal met een sterke Bijbelse achtergrond

In Genesis 7 vers 4 staat dat de HEER het veertig dagen en nachten op aarde zal laten regenen, een tsunami van jewelste. Dat is de eerste keer dat het getal veertig in de Bijbel voorkomt. Het getal veertig komt vele malen terug in het Oude maar ook in het Nieuwe Testament. Het heeft naast de getalswaarde een symbolische meerwaarde gekregen.

Trouw niet voor je veertig bent, zegt het spreekwoord, maar ook Isaäk en Esau zullen dat gedacht hebben. Op je veertigste houd je op veelbelovend te zijn, maar voor sommigen is dat pas het begin: Jozua werd uitgezonden op zijn veertigste levensjaar en Isboseth werd koning op zijn veertigste.

In de Handelingen der Apostelen wordt uitvoerig verteld hoe Mozes' leven in drie blokken van elk veertig jaar verdeeld kan worden. Dat zegt iets over de betekenis van Mozes.

Een voldragen tijd duurt minstens veertig jaar: Saul, David, Salomo en Joas regeerden ieder veertig jaar als koning.

Maar ook veertig dagen is soms voldoende: veertig dagen duurde de balseming van aartsvader Jacob in Egypte en de verspieters hadden het na veertig dagen in het beloofde land wel gezien.

Het boek Rechters brengt orde met behulp van het getal: de rechter Abdon had veertig zonen (over dochters werd niet gesproken) en de priester Eli was veertig jaar rechter. In die tijd had het volk regelmatig veertig jaar rust.

Bij de profeten wordt het ietwat bizar: Elia liep veertig dagen en nachten door de woestijn op weg naar de berg van God, de profeet Ezechiël lag veertig dagen op zijn rechterzij en Jona gaf de bewoners van de stad Ninevé nog veertig dagen de tijd om zich te bekeren.

Geen wonder dat de verzoeking van Jezus in de woestijn eveneens veertig dagen en nachten duurde.

Zo zouden we de hele Bijbel kunnen doorfietsen op zoek naar het getal veertig en nog veel meer kunnen vinden. In dit alles wijst het getal veertig naar het buitengewone, naar de verwachting van wat komen gaat, maar ook naar de volheid van de tijd. De context bepaalt wat het meest waarschijnlijk is. Eenduidig is die symbolische waarde nooit. Veeleer is het getal veertig polyinterpretabel.

In de liturgie van de christelijke kerken is het getal veertig terechtgekomen als de veertigdagentijd voorafgaande aan Pasen en de veertig dagen van de verschijning van de opgewekte Heer tussen Pasen en Hemelvaart.

De veertigdagentijd stamt vanzelfsprekend uit het verhaal van de verzoeking in de woestijn en de veertig dagen tussen Pasen en Hemelvaart komen bij Lucas vandaan in de Handelingen der Apostelen.

Daarmee is Pasen als het Christelijke feest bij uitstek precies in het midden van de tijd terechtgekomen. Een scharnierpunt waar alles om draait.

In de middeleeuwse getallensymboliek werd het ook uitgelegd als tien maal vier (de tien geboden versus de vier evangeliën: de vervulling van de wet door het evangelie). Een andere uitleg bracht de vier windstreken mee in het geding.

Hoe dan ook, bij het getal veertig let je maar beter extra op. Er hangt een meerwaarde aan.

Ds. Jan VAN DEN BERG,
predikant te Brasschaat.

Veertig dagen met Jeremia

Deze maand gaan we de veertigdagentijd binnen om met eerbied en ontzag het geheimnisvolle kernverhaal van ons christelijk geloven af te tasten.

Wanneer het erom gaat vanuit de relatie tussen het Eerste en het Nieuwe Testament het leven, lijden en sterven van Jezus te belichten, wordt doorgaans dankbaar en terecht gebruik gemaakt van aangrijpende passages uit het bijbelboek Jesaja over de *lijdende knecht des Heren*. Veel uitleggers zien in de *lijdende knecht* een metafoor voor het volk Israël van destijds; de rond deze al dan niet historische persoon gebruikte lijdensmotieven worden dan gerealiseerd gezien in het lijden en sterven van Jezus. En inderdaad, in het schetsen van de intensiteit van het lijden, het verschopt worden, de onnavolgbare eenzaamheid, de weerloze overmacht van het zwijgen, is Jesaja onovertroffen en de parallel met de evangeliebeschrijvingen erg groot.

En vooral als het erom gaat te schetsen wát dit lijden Hem kost, vormt Jeremia een belangrijk referentiekader.

Echter, tijdens zijn leven doet Jezus meermaals sterk denken aan de profeet Jeremia, die optrad rond de tempelverwoesting van 587 v.C. Zo klinkt in het rijtje antwoorden op Jezus' vraag: 'wie zeggen de mensen dat de Mensenzoon is?' ook de naam van deze profeet. En vooral als het erom gaat te schetsen wát dit lijden Hem kost, vormt Jeremia een belangrijk referentiekader. Zowel Jeremia als Jezus schetsen de nakende verwoesting van de stad en tempel die zij zo beminnen omdat zij zoveel meer zijn dan stad en tempel. Dat leidt bij Jezus tot de tranen die hij weent over wat de stad te wachten staat, van een voortdurende confrontatie met de gevestigde leiders tot de tempelreiniging. Overigens gaat ook de bekende uitspraak van Jezus dat het huis van zijn Vader tot een *rovershol* is gemaakt, terug op Jeremia (7, 11)

De bij Jeremia reeds zo kenmerkende sterke identificatie van boodschap en boodschapper zal Jezus doortrekken, tot op het einde. Hij deelt zich uit aan en eet met

het uitschot van de samenleving en zal de verwoesting van de tempel met zijn eigen levenseinde vertalen en belichamen. Wat Jeremia uitroept, verheft Jezus tot een zijnswijze, door met lichaam, daad en woord volkomen één te worden in de hartenkreet dat het - naast al het vaak terechte gebeuk tegen instituten en instellingen - toch ook een persoonlijke, innerlijke verandering is die vrijheidsbeleving mogelijk maakt én je in de ruimte zet om anderen die vrijheid voor te leven. De offerv aardige wijze waarop Jezus dit doet geeft een onvergelijkelijke inking in het hart van God, waarvoor Jeremia ver moet terugwijken. En wij ook, met ontzag, elk jaar opnieuw. Ook in deze veertigdagentijd zijn er in kerk en huis talloze leesroosters te volgen.

Zelf neem ik me voor om gedurende deze weken telkens een stukje uit het bijbelboek Jeremia te lezen, me daarbij beperkend tot de poëtische gedeelten. Er valt veel over de Nieuwe Bijbelvertaling (NBV) te zeggen, maar de NBV maakt in de bladspiegel prachtig zichtbaar dat profetie krachtig poëtisch is, en in de vertaling hoezeer goede poëzie onuitputtelijk verdiepen en ontroeren kan.

Ds. Steven H. FUIITE,
voorzitter synodale raad.

Bijdragen voor het volgende nummer verwacht de redactie graag uiterlijk 4 maart 2014.

Thema van het maartnummer: 's Zondags niet (Hoe beleven mensen tegenwoordig een zondag? Heel wat mensen zeggen, dat ze de Kerk niet meer nodig hebben om te geloven...)

Veertig Dagen mediteren

De Veertigdagentijd leent zich voor mediteren. Naast het vasten, het dienen en het vieren in een kerkdienst, is er ook de mogelijkheid om zich in stilte te concentreren. Die mogelijkheid hebben we aangegrepen om een boekje te schrijven. Al een paar jaar verschijnt het en ook in 2014 is er een exemplaar voorhanden voor ieder die wil meelezen, denken en bezinnen.

Welke teksten?

Het boekje *Mediteren in de Veertig Dagen* bevat 47 teksten. Dat komt omdat wij de zondagen meetellen en ook voor Pasen nog een tekst schreven. In de traditie van de kerk worden de zondagen niet bij de Veertig Dagen geteld, want de zondag is altijd de dag van de opstanding. Dan wordt er alvast een klein-pasen gevierd. Toch hebben wij ook dan, uitgaande van de tekst van de zondag, een overweging geschreven. De teksten zijn eenvoudig geschreven, altijd beperkt tot één pagina en illustraties maken het geheel af. Omdat we in een zogenaamd A-jaar zitten (achtereenvolgens wordt een kerkelijk jaar vaak als A-jaar, B-jaar of C-jaar gezien en worden respectievelijk de evangeliën Matteüs, Marcus en Lucas gelezen) wordt er regelmatig over een tekst uit Matteüs gemediteerd. Sommigen gaan in kort bestek diep op de tekst in en delven er al het goud uit dat er in zit. Anderen staan op een meer persoonlijke manier bij een woord of een zin stil. Ook de psalmen ontbreken niet. Een enkele keer komt een profeet of een briefgedeelte van Paulus aan de orde. Tussen de mediterende stukken zijn soms gedichten opgenomen en ook een paar keer een verhaal. Maar er zijn ook schrijvers die in korte bewoordingen een thematiek uitwerken die hun dwars zit of bezig houdt.

Levendig en afwisselend

De teksten zijn geschreven door predikanten en andere gemeenteleden. Ieder op zijn of haar eigen wijze. De schrijvers komen uit de verschillende spirituele lagen van onze kerk en spreken een taal die bij hen past. We zijn echt als VPKB vertegenwoordigd. U zult, voor zover u bekend bent in de VPKB, bekende namen vinden, maar ook onbekende.

Maar er wordt niet alleen gemediteerd! Je kunt ook heel andere dingen doen, die je toch aan het denken zetten. En een mens hoeft niet altijd met woorden te communiceren. Hand en hart spreken een eigen taal. Sommigen

Moderne voorstelling van de drie-eenheid, één van de thema's die in het boekje aan de orde komen.

roepen dan ook duidelijk op tot verantwoordelijkheid vanuit een bewogen hart. Anderen delen hun twijfels mee, terwijl ze over een woord nadenken. Weer anderen beschouwen een schilderij en delen hun gedachten. Eén keer nemen we een recept op voor de Veertig Dagen. Het wordt een woestijnsoep! Soms verwijzen we naar een website, waar uitgebreider materiaal gevonden kan worden. Enfin, het boekje is levendig en afwisselend genoeg om er van Aswoensdag tot en met Pasen genoeg mee te beleven.

Hoe bestellen?

U kunt het boekje bestellen bij Leen Bosgra (02/522.07.42). Het gemakkelijkst is een e-mail te sturen naar: leen.bosgra@gmail.com. Een aantal protestantse kerken bestelt echter een stapel exemplaren om die aan de gemeenteleden uit te reiken, dan wel te verkopen. U doet er (als gemeentelid) dus goed aan, even te vragen aan de kerkenraad of predikant. De kostprijs is € 1,50 per stuk; de wijze van betaling ontvangt u na de bestelling. Het boekje zal, na verschijning, ook beschikbaar komen op de website van de VPKB in PDF-formaat. U kunt het inkijken dan wel de teksten op die manier lezen.

Ds. Leendert BOSGRA,
predikant te Anderlecht.

Zesenveertigdagentijd?

Geteld vanaf Aswoensdag (die dit jaar op 5 maart valt: de dag dat de Veertigdagentijd voor Pasen begint) tot en met Pasen, zijn... 46 dagen. Hoe kan het dan dat men spreekt van 40 dagen? Heel simpel: dat komt omdat men de zondagen niet meetelt. Vanaf 5 maart t/m 20 april zijn, de zondagen weggelaten, precies 40 dagen. Maar waarom worden de zondagen niet meegeteld?

Dat heeft te maken met het feit dat die veertig dagen worden beschouwd als *tijd-in-de-woestijn*, waarbij de zondagen als... oasen zijn.

Het getal 40 keert dikwijls in de Bijbel terug (met evenzovele verschillende betekenissen). Het meest bekend is vermoedelijk de veertigjarige omzwerving van de Joodse slaven in de woestijn en ook de veertig dagen en nachten die Jezus in de woestijn doorbracht. Zo herinnert de Veertigdagentijd voor Pasen ons eraan, als wij dat uit eigen ervaring al niet wisten, dat de uitweg uit de slavernij naar de bevrijding, een moeilijke weg is van veel zoeken en dwalen, vallen en opstaan. Dat de weg naar het Beloofde Paasland in deze wereld niet over een geplaveide route gaat. Dat die betere wereld niet zomaar vanzelf aanbreekt, maar vraagt om veel inspanning en inzet. Kortom, dat er nog veel bouwstenen voor het Koninkrijk van God aangedragen moeten worden voordat we *uit de woestijn* zijn en dat Rijk, die betere wereld, zal aanbreken.

Maar de zondagen verheffen zich, middenin de woestijntijd, even boven de woestijn uit en zijn daarin als *vluchtheuvels* en groene *vrijplaatsen* om op adem te komen en de *dorst te lessen*. En daarom tellen ze niet mee als *woestijntijd*. Want de zondag, joods uitgedrukt: de sabbat, is het gedenkteken dat wij niet voor de woestijn en de slavernij geschapen zijn. Dat God de woestijn, de slavernij niet wil, de ellende, de strijd, de oorlog, de onvrede, ziekte en verdriet. De ellende niet die mensen overkomt en elkaar aandoen. Maar dat we ons bedenken dat we, dwars door de woestijn heen, op weg zijn naar het land van Gods Goede Aarde, het Rijk van vrede en recht.

ds. Ernst VEEN,
predikant te Leuven.

Gebied van de drager

Ik ben zo moe
maar de slaap
wil niet komen.

Ik denk
aan de stenen
wegend
op mijn rug.

Voorzichtig betast ik
de blaren
in mijn handen
de wonden
op mijn stukgelopen
voeten.
Mijn spieren zijn
stram.
Ik kan niet meer.

Ik wil niet denken,
ik wil slapen want
morgen
wachten nieuwe stenen
op hun drager.

Maar de slaap
wil niet komen.

Ik draag stenen,
dag en nacht
draag ik stenen.

Wie verlost me
van de stenen
op mijn rug?

Annet Sinnema - Buurman

Nieuws uit de synodale raad

Validatie Integratieperiode ds. Elie Dernovoi

De Franstalige commissie Ambten heeft een gunstig advies gegeven over de integratieperiode van ds. E. Dernovoi, predikant van de protestantse kerk te Jumet, en de Synodale Raad is verheugd, deze integratieperiode te kunnen valideren.

Inzegening en bevestiging Nicolas Seger

Op zondagmiddag 2 maart zal dhr. Nicolas Seger worden ingezegend in het ambt van predikant en aansluitend worden bevestigd tot predikant van de protestantse kerk te Courcelles.

De feestelijke kerkdienst in Courcelles vangt aan om 15:00u.

Prof. Johannes Taschner

De Franstalige sectie van de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid heeft vanaf 1 februari 2014 een nieuwe hoogleraar in dienst genomen. Prof. Johannes Taschner zal er het vak Oude Testament doceren.

Ds. Bruneau Jouselin naar Bruxelles-Musée

In Synodaal Nieuws van december werd melding gemaakt van de beroepbaarstelling van ds. Bruneau Jouselin. Onlangs werd hij verkozen door de Museumkerk, alwaar hij vanaf 1 mei werkzaam zal zijn. Daarmee komt er een einde aan een lange vacaturetijd en heeft ds. Laurence Flachon er over enkele maanden een naaste collega bij.

VPKB zoekt secretaris

Per 1 oktober 2014 en na jarenlange dienst gaat dhr. Joseph Vangansbeke op pensioen. We moeten dus op zoek naar een nieuwe secretaris die nauw samenwerkt met mw. Bea Baetens, de secretaresse van de voorzitter. Omdat zij, net als de voorzitter zelf, het Nederlands als moedertaal heeft, en er niet slechts behoefte is aan taalkundige correctheid maar ook aan uiterste fijngevoeligheid bij het schrijven en vertalen van uitgaande brieven, e-mails en andere manieren van correspondentie, zowel binnen als buiten de kerk, wordt er gezocht naar iemand die het Frans tot moedertaal heeft. Desalniettemin wordt de advertentie ook verspreid in Nederlandstalig België. Dat kan geen slecht idee zijn aangezien de huidige secretaris is woonachtig in Mechelen (zie ook advertentie blz. 20).

Protestantse Omroep vzw

Brogniezstraat 44
1070 Brussel

Zondag 2 maart 2014

Eén: 9:10

Canvas: laat avond

't Is tof

Groene gedachten bij het scheppingsverhaal.

Johan, Dorothea en Gilbert zijn levensgenieters en ecologisch bewust.

Voor alle drie is het scheppingsverhaal een inspiratie.

De oude tekst komt tot leven met prachtige beelden. De schepping is tof! Daarover zijn zij het met God eens.

Realisatie: David De Decker (0495/412.473)

Productie: Antoinette Panhuis (02/230.52.22)

Zondag 9 maart 2014

VRT-televisie één om 10:00

Eredienst vanuit de Protestantse Kerk Gent-Centrum

Voorganger: dr. Johan TEMMERMAN

Woensdag 19 maart 2014

VRT Radio 1 om 20:03

Bijbel: de ontmoeting met de Samaritaanse vrouw

Ds. Bert BEUKENHORST

KMS/AMOS vraagt aandacht voor staatlozen

‘Jullie weten immers hoe het voelt om vreemdeling te zijn, omdat jullie zelf vreemdelingen zijn geweest in Egypte.’ (Exodus 23:9)

Onze kerkgemeenschappen komen tegenwoordig regelmatig mensen tegen die wat hun verblijfsstatus betreft eigenlijk niet voor of achteruit kunnen. Dat zijn met name mensen die als vluchteling het land binnengekomen zijn, geen toegang gekregen hebben, maar nu ook niet meer terug kunnen. Bijvoorbeeld omdat het land waar iemand vandaan komt hen niet erkent als burger. Dat kan een politieke achtergrond hebben. Deze mensen krijgen geen reisdocumenten of een laissez-passer en kunnen daarom niet terug naar het land van herkomst; ook al willen ze graag en doen er hun uiterste best voor om door hun eigen land wel als burger erkend te worden. Voor de Belgische overheid is er dan een situatie ontstaan waarin er een *administratieve onmogelijkheid* is om iemand te repatriëren. Er kan ook een *feitelijke onmogelijkheid* zijn om te repatriëren, bijvoorbeeld omdat er geen vliegverkeer mogelijk is vanwege oorlogshandelingen. In beide gevallen krijgt iemand de titel *niet-repatrieerbaar*. Soms heeft men zelfs geen nationaliteit (meer). Dan is iemand staatloos. Vaak is er dan ook geen opvang mogelijk en leven mensen op straat.

Campagne

In december en januari jl. heeft KMS/AMOS een campagne gehouden rond de positie van niet-repatrieerbaren en staatlozen in onze samenleving. Zo is er op verschillende plekken zoals in Aalst, Brugge, Leuven, Hasselt, Kortrijk, Gent een informatie- en discussiebijeenkomst geweest. In Turnhout was er op 16 januari een avond met als thema *Amos spreekt profetische taal: ‘maak recht wat krom is!’* Op 21 januari was er in Brussel voor beroepskrachten en vrijwilligers in het welszijnswerk een bijeenkomst met het thema *hulpverlening aan staatlozen of niet-repatrieerbare migranten: quid?* Tijdens deze bijeenkomsten werd aan de hand van reële verhalen of door uitleg van deskundigen, duidelijk gemaakt dat de weg om erkenning te krijgen als niet-repatrieerbare dan wel staatloze een uiterst belangrijke eerste stap is om weer enigszins zicht op een toekomst te hebben. Maar die erkenning krijgen, is een lange en vaak moeizame weg. Zo kan het voorkomen dat iemand niet alleen bij de ambassade van het land van herkomst een aanvraag moet doen om reisdocumenten, maar ook bij die van de omringende landen, de landen van herkomst van beide ouders... De bewijzen van afwijzing zijn van groot belang, wil men kunnen aantonen dat men staatloos is. Het kan soms meerdere jaren duren om die te verzamelen, zeker als ambassades niet willen meewerken.

Concrete hulpaanvragen

Het pleidooi van KMS/AMOS (samen met andere organisaties die zich het lot van vluchtelingen aantrekken) is om voor mensen die in dat traject van staatloosheid-aantonen zitten, de reguliere opvang voor vluchtelingen weer toegankelijk te maken. Op dit moment is het zo dat zelfs voor mensen die al hebben kunnen aantonen dat zij niet-repatrieerbaar of staatloos zijn, de opvang niet gegarandeerd is. In de Europese Terugkeerrechtlijn (Overweging 12, 2008/115/EG) staat dat mensen die illegaal in een Europees land verblijven, maar niet kunnen terugkeren, wel een voorziening moeten hebben voor hun elementaire levensbehoeften. Dat de Belgische overheid deze overweging niet heeft omgezet in wetgeving is voor de kerken een grote zorg. Zij krijgen immers in het diaconaat via concrete hulpvragen van wanhopige mensen te maken met de gevolgen van dit beleid. Voor zover ik weet zijn de VPKB-gemeenten van Gent, Hasselt en Brussel met concrete situaties in de weer waar mensen aanvankelijk vrijwel letterlijk op de stoep van de kerk stonden, om ze vervolgens op een of andere manier te helpen.

Zie ook www.pointofnoretturn.eu en www.kms.be

Ds. Anne KOOI,
predikant Protestantse Kerk Brussel.
Mede namens de VPKB werkgroep MiSaG
(migratie, samenleven en geloven).

De grote uitdaging....

Begin januari heeft de Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp (DGD) bevestigd dat het nieuwe programma 2014-2016 van Protestantse Solidariteit niet zal gefinancierd worden. Het programma omvat de sensibilisering rond seksuele gezondheid en voortplanting in de religieuze milieus van Burundi en Congo, waarbij de religieuze voorgangers betrokken worden?

Dit programma is vernieuwend, zowel qua inhoud als qua aanpak. Protestantse Solidariteit had bij de opmaak van het programma de diensten van Ontwikkelingssamenwerking geconsulteerd en geïnformeerd en toen bleek men akkoord met deze aanpak. Helaas heeft het uiteindelijke voorstel de administratie niet kunnen overtuigen.

Deze beslissing betekent dat er een herstructurering dient te gebeuren in de werking van Protestantse Solidariteit. Deze herstructurering zal plaatsvinden in 2014, zodat vanaf 2015 Protestantse Solidariteit het beheren en financieren van projecten kan voortzetten en dit hopelijk met meer gediversifieerde inkomsten (minder afhankelijk van de overheid). De opgestarte projecten blijven doorgaan, de ondersteuning in het kader van het programma RYL (*Responsible Young Leaders*), de ondersteuning van slachtoffers van seksueel geweld in Kivu, *Ik help een kind*, en de fiscale attesten worden ook nog steeds toegekend voor giften vanaf 40 euro per jaar.

Meerdere projecten worden gefinancierd door verscheidene partners en zij zijn gelukkig ook nog steeds actief. De cofinanciëring door de Belgische overheid hoeft niet noodzakelijk te stoppen. Er zijn voor dit programma nog andere budgetmogelijkheden, die nu verder bekeken en uitgewerkt worden.

De projecten zullen qua omvang waarschijnlijk kleiner zijn. Het team bij Protestantse Solidariteit wordt ook ingeperkt en de werking zal voor een deel moeten kunnen terugvallen op steun van geëngageerde vrijwilligers en dit op regelmatige basis. Om de voortzetting van het werk van PS te kunnen garanderen, heeft de synodale raad groen licht gegeven om aan Protestantse Solidariteit een plaats van diaken met bijzondere opdracht toe te wijzen.

We zijn overtuigd dat SP alle redenen van bestaan heeft en zeker op het terrein aanwezig moet blijven om de menselijke waardigheid van de meest kwetsbaren te kunnen blijven herstellen. Protestantse Solidariteit heeft vandaag meer dan ooit, nood aan uw steun en uw engagement zodat het protestants gezicht binnen ontwikkelingssamenwerking niet verloren gaat.

Dank voor uw steun. Aarzel niet ons te contacteren indien u meer informatie wenst.

Namens de raad van bestuur, Annie Van Extergem, voorzitter.

Studiefonds: Ik help een kind

Uit dit studiefonds ontvangen jongeren van onze partnerkerk in Rwanda (EPR) financiële steun voor hun secundaire studies. Deze jongeren komen uit de armste families en heel vaak zijn het wezen.

Een secundaire studie geeft hen meer kansen op werk of een vervolgstudie!

Uw bijdrage kunt u storten op:

Rekeningnummer 125.9302045.30
van Protestantse Solidariteit,
Brogniezstraat 46
B-1070 Brussel.
o.v.v. *Ik help een kind*
(Fiscaal attest vanaf 40 Euro)
Nr. IBAN: BE 15 1259 3020 4530
BIC Code CPHBBE75

Bij voorbaat hartelijk bedankt!

Zondag voor het Werelddiaconaat

30 maart 2014

Steunverlening aan de slachtoffers van seksueel geweld in KIVU

Tijdens mijn recente reis naar Oost-Congo in oktober 2013 ontmoette ik vertegenwoordigers van enkele verenigingen voor slachtoffers van seksueel geweld, die gesteund worden door Protestantse Solidariteit en haar partner die al sinds 2007 ter plaatse is, de *Communauté Baptiste au Centre de l'Afrique*.

Binnen deze verenigingen treft men voornamelijk vrouwen aan van alle leeftijden alsmede enkele mannen en enkele kinderen. Sommige jonge vrouwen worden begeleid door hun moeder aangezien het trauma van de verkrachting psychologische problemen heeft veroorzaakt, die een voortdurende begeleiding vereisen.

In het vertrouwensklimaat van deze verbanden kunnen de vrouwen hun verhaal vertellen, anderen deelgenoot maken van de problemen waarmee ze dagelijks geconfronteerd worden. Ook kunnen ze hier steun krijgen voor het opzetten van (economische) activiteiten waarmee ze in hun levensonderhoud kunnen voorzien. De grootste zorg is vaak, het kunnen betalen van schoolgeld voor hun kinderen.

Er is in dit project een sleutelrol weggelegd voor de (professionele) begeleiders: zij vangen nieuwe slachtoffers op; zij luisteren en begeleiden bij het proces van trauma-behandeling; zij spelen een rol bij mediatie binnen het gezin of de familie en bij het herstellen van zelfrespect. Dit werk is zwaar en draagt een grote emotionele last met zich.

Doelstelling

De doelstelling bij dit project is het herstellen van de waardigheid en het zelfrespect van de slachtoffers door hen weer te doen opnemen in de familie en de gemeenschap. Binnen het kader van het project zijn de volgende specifieke doelstellingen vastgelegd:

1. het versterken van de vaardigheden van de begeleiders bij het opvangen van nieuwe slachtoffers en dit door het geven van cursussen en het bevorderen van uitwisseling van ervaring;

2. het versterken van de vaardigheden van de kaderleden binnen de genoemde verbanden om individuele en gezamenlijke economische activiteiten op te zetten;
3. steun bij het opstarten van economische getinte projecten die binnen een verband zijn uitgewerkt.

Dit project vereist een engagement op lange termijn. Het jaarlijks basisbudget bedraagt 20.000 euro. Daar bovenop ontvangen wij soms aanvullende subsidies voor specifieke activiteiten zoals de aankoop van terreinen, de bouw van centra of het geven van specifieke cursussen.

Protestantse Solidariteit verzoekt de gemeenten een special collecte te organiseren om dit project te steunen. Uw gaven en collectes zullen dankbaar in ontvangst worden genomen.

IBAN: BE37 0680 6690 1028 t.n.v.

Protestantse Solidariteit onder vermelding van: 'KIVU DDM 2014'.

Giften zijn fiscaal aftrekbaar vanaf een bedrag van 40 euro per jaar.

Met dank voor uw steun.

Eric JEHIN,
uitvoerend secretaris.

Teksten beschikbaar voor de liturgie

Voor deze speciale zondag zijn er teksten beschikbaar voor de liturgie en is er ook een preekschets. Deze kunnen aangevraagd worden bij de Coördinatie Kerk & Wereld: coordination-e&m@epub.be

Joden in de 'Groote Oorlog'

De herdenkingen rond de eerste wereldoorlog staan dezer dagen centraal. Anderhalf miljoen Joden vochten toen mee aan het front, waaronder 52 generaals. Op vele soldatengraven zult u de Davidsster vinden.

Op Rusland na hadden de Joden in alle Europese landen in 1914 burgerrechten verkregen. Heel wat Joden wilden dan ook laten zien dat zij goede staatsburgers waren. In het Franse leger hadden bijvoorbeeld Russische vluchtelingen zich aangemeld uit erkentelijkheid voor hun opname in de Franse maatschappij. In 1917 richtten de Britten een Joods Regiment op. Het bestond (volgens prof. Jay Winter van de Yale University in een voordracht in Antwerpen op 28/11/13) uit soldaten van het 38ste en 39ste bataljon van de Royal Fuseliers. Het waren bijna uitsluitend Joden uit Rusland, Canada en de USA. Dat veel Joden in alle legers vochten was een nieuw gegeven. Men schat het totale aantal Joden aan het front op anderhalf miljoen.

Ook in het Duitse leger nam het aantal Joden toe. In de 19de eeuw had men hen burgerrechten beloofd, maar later werd dit weer teruggeschoefd. Indien zij in rang wilden opklimmen, moesten zij zich laten dopen. Na hun emancipatie bleven volksmenners hen afschilderen als *Fremdkörper*. Bij het uitbreken van WO-I namen vele Joden dienst in het leger. In het totaal telde het Duitse leger toen honderdduizend Joden of 17% van alle Duitse Joden. Vijftienhonderd van hen ontvingen het *IJzeren Kruis*, twaalfduizend van hen sneuvelden voor hun vaderland. De Joodse frontsoldaten van toen konden zich dan ook niet voorstellen dat hen ooit iets zou aangedaan worden in Duitsland.

Richard Stern

Bijgaande foto uit het archief van Yad Vashem in Jeruzalem wordt duidelijker met de uitleg in Joods Actueel 83 van januari 2014 : Richard Stern was een gewezen frontsoldaat van 14-18 die met het IJzeren Kruis onderscheiden was. Hij dacht dat dit hem bescherming zou bieden. Naar aanleiding van de boycotactie *Kauft nicht bei Juden* (april 1933) ging Stern met opgespelde decoratie uitdagerend naast de SA-man voor zijn winkeldeur staan. Van zijn hand was ook een vlugschrift waarin hij zich beriep op de verdienste van zovele Joodse frontsoldaten in de eerste wereldoorlog en protesteerde tegen die boycot. Hij riep zijn stadsgenoten op tot solidariteit mede omwille van die twaalfduizend Joodse slachtoffers in WO-I. Hij ondertekende met zijn volle naam.

Na de *Kristallnacht* van 1938 emigreert Stern naar de USA. Hij meldt zich in het Amerikaanse leger en wordt in 1942 in Europa ingezet. Wanneer hij als sergeant van het Amerikaanse leger in 1945 terug in Europa is, stelt hij vast dat 53 familieleden door de Nazi's omgebracht werden. Hij stierf in 1967 in de USA.

Bijbelse waarden moeten overeind blijven

De vraag blijft of het ook vandaag zo gemakkelijk is om onafhankelijke mediakanalen op sleeptouw te nemen. Vergelijken met toen gaat waarschijnlijk niet op, maar we zien hoe nu een Franse cabaretier ons maatschappelijk systeem uitdaagt en massa's kan bewegen om een omgekeerde Hitlergroet uit te brengen, en daarmee met opzet deelgroepen en bijvoorbeeld ook Joden schoffeert. Dat gebeurde laatst zelfs tot in het Belgische parlement. Op een bepaalde leeftijd geniet men ervan om alles in het belachelijke te trekken of tenminste vragen te stellen maar normaal kan men verwachten dat men daarna samen iets opbouwt. En niet ten koste van anderen. De verkiezingen kondigen zich aan en wij worden uitgedaagd om niet in te gaan op politieke standpunten die alleen onze persoonlijke emoties willen aanspreken, die op de persoon spelen om een grotere betrokkenheid bij de mensen los te weken en waar neutrale nieuwslezers zich laten verleiden om de mening van hardroepers te brengen. Indertijd werd zo een heel gedeelte van de kerk op sleeptouw genomen. Hopelijk blijven vandaag in deze verkiezingstijd Bijbelse waarden overeind. Daarbij kunnen we elkaar helpen.

Namens de WG Jodendom-Christendom
Danny ROUGES

Viva Madiba

Een natie is een vader kwijt. De wereld is een inspirator armer. Nelson, dié naam werd hem toebedeeld op zijn eerste schooldag. Nelson, het rolt wat gemakkelijker over de lippen van westerlingen dan Rolihlahla. In een onopmerkelijk dorpje Mvezo in de Oost-Kaap, ver weg van het woedende geweld in het Westen, werd op 18 juli 1918 een vredestitcher geboren. Vlak voor het eind van de Eerste Wereldoorlog kwam hij ter wereld als Rolihlahla Mandela. De wereld hield van hem als Madiba, de naam voor Thembu koningen in zijn clan. Hij zou de weg banen naar een onwaarschijnlijke vrede en verzoening in Zuid-Afrika.

De afgelopen maanden was de wereld behoorlijk in de ban van deze uitzonderlijke figuur. Tijdens de herdenkingsdienst voor oud-president Mandela op 10 december 2013 te Soweto hield president Barack Obama een imposante toespraak. Ook Obama beschikt over charisma, maar Nelson Mandela had iets meer, de zogenaamde *Madiba magic*. Hij wist een natie in beweging te brengen door zijn eenvoudige dansje. Een dansje waar Zuid-Afrikanen met affectie naar verwijzen als de *Madiba shuffle*.

Een ideaal van vrede en verzoening

Misschien is dat wel tekenend voor zijn leven. Eenvoud en menselijkheid. Maar Nelson Mandela was geen ongecompliceerde mens en waar hij voor stond, kunnen we niet bestempelen als simplistisch. Hij belichaamde een ideaal van vrede en verzoening, gelijkheid en rechtvaardigheid voor allen. De wereld luisterde wanneer Mandela sprak. Zijn woorden waren niet leeg, maar beziel met de stellige overtuiging dat het anders zou kunnen in Zuid-Afrika. Wie in de voetsporen van Nelson Mandela wil volgen, komt onvermijdelijk terecht bij een kruispunt. Een kruispunt van verleden en toekomst. En bij dit kruispunt word je geconfronteerd met de vraag: hoe stel ik mij op in het heden?

Toen Nelson Mandela in 1990 vrij kwam, had hij zich na 27 jaar gevangenschap kunnen wreken op zijn toenmalige onderdrukkers. Maar zijn leven stond in het teken van vrede en verzoening en hij had een visie voor een vrij en gelijk Zuid-Afrika. Een maatschappij waarin iedereen zich thuis zou kunnen voelen en een menswaardig bestaan zou mogen voeren. Op dat moment openbaarde Nelson Mandela zich als een buitengewoon mens. Buitengewoon, maar gewoon mens. Zoals iedereen had ook hij zijn scherpe kantjes.

Van bokser tot president

Als jonge man bokste hij graag. Als activist en politicus bokste hij tegen een onderdrukkende ideologie van Apartheid. Dikwijls wordt er gezweven over zijn aandeel aan de sabotage-acties van *Umkhonto we Sizwe*,

de militaire tak van het ANC. Maar over scherpe kantjes moeten we niet zwijgen, want daardoor nemen wij de ander niet serieus in zijn/haar complexiteit. De bokser werd jurist, de jurist werd activist en de activist werd de eerste democratisch verkozen president van Zuid-Afrika. Hij had inzicht en was van overtuiging toegedaan, dat we het verleden moeten begrijpen om zin te kunnen geven aan de toekomst. Hij had hoop voor de toekomst.

Wellicht was het dit inzicht en deze hoop die hem ertoe in staat stelde, de vernedering en het onrecht dat hij aan den lijve had ondervonden, naast zich neer te leggen en de toekomst met zoveel waardigheid tegemoet te gaan. Daarin toonde hij zijn grootheid, want zo dikwijls blijven mensen het onrecht, dat hen aangedaan is, koesteren. Nelson Mandela liet zich daar niet door verteren, maar groeide daardoor als mens en werd een waardige ontvanger van de Nobelprijs voor de Vrede in 1993.

Cry, the beloved country

De afgelopen weken moest ik regelmatig denken aan het in 1948 gepubliceerde boek van Alan Paton, *Cry, the beloved country*. Het verhaal speelt zich af in een Zuid-Afrika, dat toen op weg was om verscheurd te worden door de in 1948 ingevoerde *Groepsgebiedenwet*. Wetgeving voor een gedwongen segregatie en zogenaamde afzonderlijke ontwikkeling van diverse bevolkingsgroepen. Twee vaders van verschillende etnische achtergronden hadden een onwaarschijnlijke ontmoeting dankzij een aantal tragische gebeurtenissen. De zoon van een vader werd vermoord door die van de ander en de moordenaar werd uiteindelijk terechtgesteld. Ze zijn allebei hun zoon kwijt. Ze hebben allebei verlies geleden en ze moeten dit verwerken. Door hun ontmoeting probeerden ze de situatie van elkaars zonen en daardoor van elkaar te begrijpen. Wie had gelijk en wie zat fout? Die vraag kunnen we stellen, maar wanneer mensen elkaar ontmoeten met begrip voor de complexiteit, men-

selijkheid en broosheid van de ander, vervaagt de drang naar vergelding. Wat gebeurd is, kunnen we niet veranderen, maar we kunnen proberen om het te begrijpen. Begrip staat niet gelijk aan goedkeuring, maar door wederzijds begrip ontstaat de mogelijkheid om samen te bouwen aan de toekomst.

Het is een ontroerend verhaal en vooral één zin van Paton treft: *Treur, geliefde land, om het ongebooren kind dat de erfgenaam is van onze vrees*. We zijn inmiddels 65 jaar verder sinds de publicatie van zijn boek, maar nog steeds is het zo dikwijls de vrees voor de ander, de vrees voor het onbekende die mensen van elkaar scheidt. Desalniettemin was Nelson Mandela erin geslaagd om de vrees, die mensen als een ondoordringbare barrière van elkaar scheidt, te doorbreken. Hij deed dat op zijn manier, met charisma en met waardigheid.

Hoe moet het verder in een post-Mandela Zuid-Afrika?

Zijn geliefde land treurt om het verlies van een vader. Toch is de grote vraag voor vele mensen: hoe moet het verder in een post-Mandela Zuid-Afrika? Voor Nelson Mandela was het een lange tocht naar vrijheid geweest. Het is te hopen dat Zuid-Afkanen in zijn voetsporen zullen volgen. Het is te hopen dat ze hem en zijn idealen niet opnieuw gevangen zullen zetten door hem te claimen voor hun eigen politieke ambities. In een land met een hard bevochten, maar broze democratie, moet er gewaakt worden voor enerzijds neurotische politieke prognoses en anderzijds politiek opportunisme. Het geliefde land heeft steeds nood aan visionaire leiders met een hart voor alle mensen van het land.

Zijn nagedachtenis leeft voort

Nelson Mandela probeerde geen munt voor zichzelf te slaan uit de nieuwe democratie in Zuid-Afrika. Daardoor realiseren we ons opnieuw zijn bijzondere aard als mens. De vader van een natie is nu een voorvader geworden. Binnen de cultuur van Afrika is iemand echter pas dood wanneer er niemand meer van zijn/haar onmiddellijke familie is om zijn/haar gedachtenis in leven te houden. Nelson Mandela is gestorven, maar zijn nagedachtenis leeft voort. Het inspireert en begeestert mensen overal in de wereld. Zijn nagedachtenis leeft voort daar waar mensen het leven met waardigheid tegemoet te gaan.

Mogen ook wij het mens-zijn van de ander erkennen en respecteren en daarvoor zelf mens worden.

ds. Werner LATEGAN,
predikant te Aalst.

De onderstroom van religie en atheïsme

Johan Temmerman
**De onderstroom
van religie en atheïsme**

Vrijmetselarij, mystiek, gnostiek, hermetisme

LANNOO
CAMPUS

Zo luidt de titel van het nieuwe boek van dr. Johan Temmerman, VPKB-predikant te Gent-Centrum. Het boek dat op 16 februari a.s. verschijnt, draagt als ondertitel : *op zoek naar de wortels van geloof en vrijmetselarij*.

De auteur stelt, dat het onderscheid tussen geloof en ongeloof maatschappelijk onvruchtbaar en ideologisch fout is. Gelovigen en ongelovigen putten uit dezelfde bron om hun wereldbeeld te stofferen, te weten het verlangen naar coherentie.

De onderstroom van religie en atheïsme

Johan Temmerman

ISBN 9789401417099

Paperback

240 pagina's

€ 24,99

Nieuws uit de synodale raad

Ontslagname Martine Hendrix

Mw. Martine Hendrix, eerst als boekhouder en sinds juni vorig jaar als administratief directeur werkzaam in het Huis van het Protestantisme, heeft eind januari haar ontslag aangeboden. Met dank voor haar inzet voor onze kerk, heeft de Synodale Raad haar ontslag aanvaard.

Mw. Micheline Tshilemb, eerst sinds augustus vorig jaar werkzaam als boekhouder, zal door het overige bureau-personeel en de nationale penningmeester zo goed mogelijk omkaderd worden in haar arbeid. Intussen is de zoektocht begonnen naar een opvolger van mw. M.Hendrix.

Franstalige vicevoorzitter - ad interim

In zijn vergadering van donderdag 23 januari jl. heeft de Synodale Raad besloten om dhr. Bernard ESPION van het district Franstalig Brabant tot vicevoorzitter Frans-talig aan te wijzen en dit tot aan de verkiezingen van november 2014. Op dat moment kan hij of een andere kandidaat door de synodevergadering verkozen worden. Rekening houdend met de huidige samenstelling van de Synodale Raad en om de pariteit tussen predikanten en niet-predikanten niet in het gedrang te brengen, werd het district Franstalig Brabant verzocht, een niet-predikant als vervanger aan te wijzen, bij voorkeur een vrouw, aangezien er momenteel geen enkele vrouw zetelt in de Synodale Raad.

Vertegenwoordiger district Oost- en West-Vlaanderen

In zijn eerste vergadering van het nieuwe kalenderjaar mochten we dhr. Peter GHILLEMYN verwelkomen.

Dhr. Ghillemyn is tot aan de synodevergadering van november 2014 de plaatsvervanger van mw. Gaby Labeur, die in november vorig jaar, naar aanleiding van de manier waarop de synodevergadering verlopen is, ontslag nam.

Zoals steeds bij een wijziging in de samenstelling van de Synodale Raad gebeurt, begon deze vergadering met een plechtige lezing van het intern reglement Synodale Raad.

Werkgroep Eigentijds Kerkzijn

Deze Werkgroep, die de Synodale Raad in opdracht van de synodevergadering samenstelde, kwam op maandag-avond 27 januari voor het eerst bijeen in het Huis van het Protestantisme. De eerste vergadering werd geleid door de voorzitter van de Synodale Raad, ds. Steven H. Fuite, maar dit slechts om de aftrap te geven.

De Werkgroep koos ter vergadering mw. Karin Nechelpot als secretaris en correspondentieadres en ds. Edwin Delen tot voorzitter. De leden van de Werkgroep werd inmiddels al het bestaande materiaal van de synode-studiedag van 15 juni 2013 gegeven en gaan nu zelfstandig verder. De eerstvolgende vergadering vindt plaats op 25 februari a.s. om 18:00 in het Huis van het Protestantisme.

Film Vincent van Gogh

Het onafhankelijke audiovisuele productiebedrijf *Alizé Production* maakt een film over het leven van Vincent van Gogh. Voor zover mogelijk verlenen we hen onze medewerking met archiefmateriaal. Het bedrijf komt ook met een filmploeg op bezoek tijdens de februari-vergadering van de Synodale Raad.

Terugbetaling van verplaatsingskosten: 0,3461 € / km

In uitvoering van een eerder genomen besluit, worden verplaatsingskosten, gemaakt in het kader van de VPKB, terugbetaald aan het *maximumtarief dat fiscaal toegestaan* is. Dit tarief wordt elk jaar geïndexeerd in de vakantieperiode (juli). Gemakkelijkshalve wordt het nieuwe tarief toegepast vanaf 1 januari, volgend op de wijziging (dus per kalenderjaar).

Vanaf 1 januari 2014 geldt als tarief voor de terugbetaling van de verplaatsingskosten : 0,3461 € / km.

Vergeten we echter niet dat het Huis van het Protestantisme maar op 10 minuten te voet ligt van het NMBS-station Brussel-Zuid.

Een sjabloon van onkostenrekening voor het indienen van uw onkosten, kunt u opvragen op uniprobelskynet.be

Een sociaal centrum stelt zich voor:

Diaconaal Sociaal Centrum Kuurne

Het vroegere ARMENHULP

Ontving in 1989 de erkentelijkheids trofee "De helpende hand", in 1990 "De orde van de Geus", in 2009 "Eremetaal Provincie West-Vlaanderen" en ook in 2009 "Zilveren palmen der kroonorde".

Het begon allemaal zonder de bedoeling een centrum op te richten. 42 jaar geleden vroeg men aan de huidige voorzitter, die lid was van een kerkenraad, of hij de taak van diaken op hem wilde nemen. Na een degelijk onderzoek, wat die taak inhield, stemde hij toe.

Diaconaal centrum

Na de meeste nood in eigen gemeenschap gezocht en bezocht te hebben, kwam de nood van buiten de gemeente (parochie) aan de beurt. Het begon met het plaatsen van een huishoudtoestel bij een bejaard leefloon trekkend koppel en het bezorgen van een voedselpakket bij Joodse migranten, om via gezinsproblemen en andere problemen uit te breiden van *armenhulp* naar *algemene sociale hulp*. Zodoende, wat in 1972 werkte onder de naam *armenhulp* kreeg de stichting op 14 oktober 1974 de naam Diaconaal Sociaal Centrum. De naam *diaconaal* werd gekozen, omdat de drempel min-

der hoog was dan *Protestants*. De geboden hulp en de christelijke inzet liet toen ook zijn vruchten zien. Na korte tijd was de kleine kerkgemeenschap met 20 nieuwkomers gegroeid.

Leven van collectes en donateurs

Met de inzameling en verkoop van oud papier, probeerden we onze eerste centjes binnen te krijgen. De eerste gave, die mochten ontvangen, bedroeg dan 400 BEF (uit de kerk van Gent-West (bestaat nu niet meer)). Waarmee we ons eerste voedingspakket aankochten voor de prijs van 650 BEF. Dus onmiddellijk in de rode cijfers. Dank zij de 3de Vlaamse Diaconale Dag, die eveneens doorging in Gent-West, kwamen we een beetje van de grond en ontvingen we van enkele gemeenten een collecte. Intussen kwam ons tijdschrift *Diaconaal Nieuws* op de markt en kregen we zo verschillende donateurs.

De vraag om hulp was groter dan het aanbod van fond-

sen en goederen. De minder-bedeelden kwamen hulp vragen, maar ook sommige dominees en dokters kwamen hulp vragen voor hen persoonlijk.

Zo groeide de hulpvraag in de beginjaren uit naar gemiddeld 400 oproepen per jaar. Nu nog tussen de 200 tot 250. Op een districtsvergadering kwamen de gemeenten in Oost- en West-Vlaanderen tot een akkoord om een jaarlijkse collecte te organiseren, maar na jaren is dat bij de meeste uit het oog verloren (wissel van kerkenraden en voorgangers).

Het centrum werkte en werkt nog steeds met vier, enkel onbezoldigde christelijke vrijwilligers, waarvan de enige over-

blijver uit 1974, de stichter en voorzitter is. Een van de medewerkers was een vroegere hulpvrager. We werken niet met een begroting, maar met de middelen, die we binnenkrijgen. Fondsen van enkele gemeenten en een 50-tal donateurs, bezorgen ons jaarlijks gemiddeld 7.300 €, met inbegrip van de subsidie van 125 € tot 139 € van de burgergemeente Kuurne, van wie we ook ons kantoor te beschikking krijgen, tegen een geringe huurprijs + het betalen van een brandverzekering. Dit kantoor in Kuurne staat open voor iedereen die wil praten of zijn problemen delen, op vaste zitdagen, terwijl we in bepaalde instellingen zitdagen houden op aanvraag.

Cultureel en geestelijk aspect

Naast het sociale aspect, verzorgen we eveneens het culturele, bij middel van een verscheidenheid van diavoordrachten, gespreksavonden enz. Deze gaan meestal door in Vlaanderen en een enkele in Nederland. De geestelijke kant van de zaak is uiteraard de hoofdzak van het centrum, maar niet een voorwaarde voor hulpvragers. Iedereen, ongeacht religieuze of politieke overtuiging is welkom. Door de naastenliefde van u te ontvangen en door ons uit gedragen, kunnen we getuigen van de christelijke hulpvaardigheid en de liefde van God voor ieder mens. Daarom bezorgen we onze hulpvragers, indien gewenst, evangelische lectuur en voeren we gesprekken in de huiskring, enkel op aanvraag.

Het centrum vandaag

Het centrum mag in alle stilte en dankbaarheid terugblikken op 42 jaar arbeid, goede tijden, droevige tijden en slechte tijden, door alles steeds gesterkt door de geestelijke wetenschap die we elke dag opnieuw uit Gods woord mogen putten.

De werkingsmiddelen gaan zienderogen achteruit en de belangstelling van vroegere sympathisanten mindert iedere dag, wat normaal is. Als iets te lang duurt of bestaat of beroep doet op mensen, kan het soms vervelen. Gelukkig voorziet de Heer in de meeste noden, op het ogenblik dat nood zich voordoet.

DIACONAAAL SOCIAAL CENTRUM
Stichtend voorzitter Eric Vanhalst
KERKSTRAAT 10 – 8520 KUURNE
Rn.001- 0576006-96
Gsm. 0479.296.244
E-mail: dscvpkb@gmail.com

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

ds. Steven FUIITE

Redactieteam

Bea Baetens
Annet Sinnema-Buurman
ds. Ernst Veen
dr. Dick Wursten

Redactieadres:

Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-510 61 74
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Website :

<http://www.vpkb.be>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement: 20,00 euro
- Groepsabonnement: 15 euro (vanaf minimum 5 exemplaren naar éénzelfde adres)
- Steunabonnement: 25,00 euro

Vorige nummers Kerkmozaïek

<http://www.hipgo.be/kerkmozaiek/>

Storten

kan op onderstaand nieuwe rekeningnummer van de Verenigde Protestantse Kerk in België
Brogniezstraat 44 - 1070 Brussel
ING BE06 3100 0835 5022

De redactie behoudt zich het recht voor om bepaalde artikelen niet te publiceren, indien nodig in te korten en/of redactioneel te bewerken. Zij is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de artikelen en slechts ten dele voor de stijl.

Organisaties en tijdschriften, niet behorend tot de VPKB, die artikelen uit het maandblad Kerkmozaïek geheel of gedeeltelijk wensen over te nemen of te bewerken, dienen dit schriftelijk aan te vragen op het redactieadres.

Wat betreft de richtprijs voor advertenties kunt u zich wenden tot de redactie. Zij behoudt zich het recht voor om deze al dan niet te plaatsen.

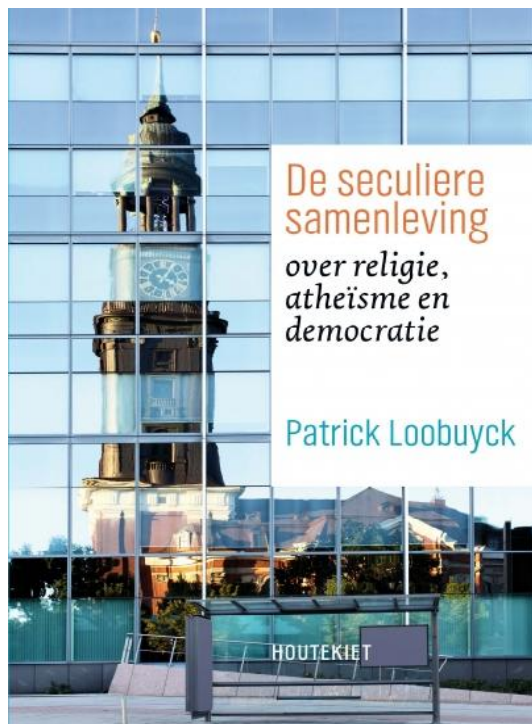
Sluitingsdatum volgende Kerkmozaïek:

4 maart 2014.

De seculiere samenleving

Over religie, atheïsme en democratie, Patrick LOOBUYCK

Antwerpen/Utrecht, 2013.

Moraalfilosoof Patrick Loobuyck geeft in dit boek een goede beschrijving en analyse van hoe onze huidige seculiere samenleving tot stand kwam. Het boek is ook voor gelovigen de moeite waard, omdat Loobuyck - in tegenstelling tot de meeste vrijzinnige auteurs – van mening is, dat religie nog wel degelijk een rol in de Westerse cultuur kan spelen. Over deze rol heeft hij echter een nogal eenzijdige visie. Godsdiensten hebben een veranderingsproces nodig, aldus Loobuyck, met het oog op het aanvaarden van grondrechten en basisvrijheden van alle burgers. Uitgangspunt is, dat alle individuen als vrije en gelijke mensen worden behandeld. Er kan dus, nog steeds volgens Loobuyck, geen onderscheid worden gemaakt op basis van een aantal regels uit antieke *heilige* teksten. Dit vraagt van de religies het aanvaarden van het pluraliteitsbeginsel op ethisch en levensbeschouwelijk vlak.

Wetenschap heeft de religie niet verdrongen

Hij heeft het dan expliciet niet over de *hobbyistische* interreligieuze dialoog. Het kan best interessant zijn om na te gaan hoe Abraham een verbindende rol kan spelen in de drie monotheïstische godsdiensten, maar het levensbeschouwelijke debat moet gaan over de basisvoorwaarden om als vrije en gelijke burgers met elkaar samen te leven. Anders gesteld en in mijn woorden: ook al

verwerpen Bijbel en Koran holebi's, het is aan de religies om deze verwerping te verwerpen. Dit betekent dat ook de religie in het Westen de onttoverde moderniteit als vooruitgang moet beschouwen. Hier ligt mijn inziens dan ook het zwakste punt van Loobuycks betoog. Hij hanteert het *verdringingsmodel* (de wetenschap heeft de religie verdrongen) dat nog steeds uitgaat van een vermeende kloof tussen progressieve wetenschap en conservatief geloof. Dit is een eenzijdig beeld dat binnen de seculiere samenleving dringend moet worden bijgesteld.

Drievoudige reflectie

Hoewel Loobuyck dit (nog) niet echt zo begrepen heeft, raakt hij toch enkele interessante punten aan waarover de kerk anno 2014 zich mag buigen. In het voetspoor van de invloedrijke Duitse filosoof Jürgen Habermas vraagt hij de gelovigen die binnen een pluralistische samenleving leven om een *drievoudige* reflectie:

1. aanvaarden ze de godsdienstvrijheid voor zichzelf en andere;
2. erkennen ze dat ook een *moraal zonder God* legitiem kan zijn en
3. accepteren ze het gezag van de wetenschap als de *beste kennis aangaande de wereld die op dit moment voorhanden is*.

Ook deze laatste reflectie is mijns inziens noodzakelijk. Dit betekent, dat men bijvoorbeeld in het onderwijs onmogelijk het creationisme kan presenteren als een *mogelijke visie op het ontstaan van het leven op aarde* en dit om de eenvoudige reden dat onderwijs moet uitgaan van de best voorhanden zijnde kennis. En deze kennis wordt ons door de wetenschap aangereikt. Als de religie deze reflectie en verandering niet doormaakt, aldus Habermas in zijn essay *Geloof en Weten*, ontwikkelt ze een (zelf)destructief potentieel en zet ze zichzelf in de seculiere samenleving buitenspel. Het boek van Loobuyck is bijgevolg een must voor mensen die vandaag actief zijn in de kerk.

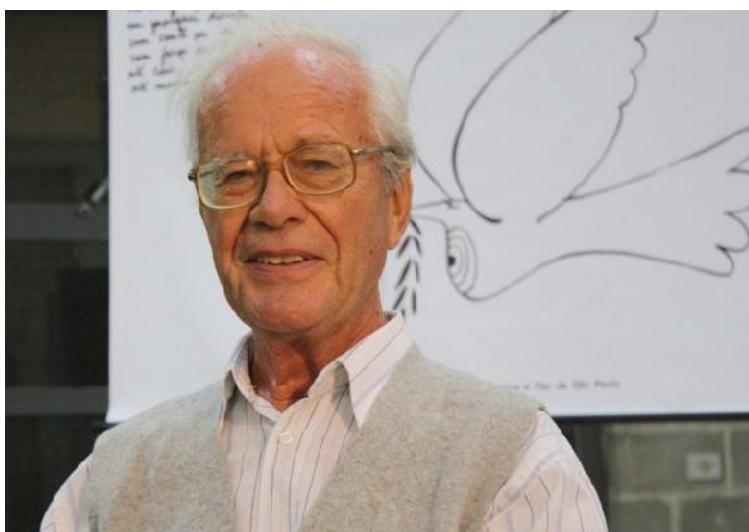

Dr. Johan TEMMERMAN,
predikant te Gent-Centrum.

Profeten zwijgen niet

Eerste Nederlandstalig boek over de Belgische bevrijdingstheoloog José COMBLIN

José Comblin is afkomstig uit Brussel. In 1958 vertrekt hij naar Brazilië en was daar jarenlang medewerker van onder andere Dom Helder Camara. Hij is van grote betekenis geweest voor de kerkopbouw en de vorming van de basiskerk in Latijns-Amerika. Deze publicatie laat zijn profetische stem in verschillende toonaarden weerklinken. Met zijn eigen woorden en via getuigenissen van mensen die hem van zeer nabij hebben gekend. Een inspirerend boek voor jong en oud. Een rijke bron om vandaag vanuit evangelisch perspectief aan maatschappij- en kerkverandering te werken.

Evangelische kern in de tradities van Jezus

Nu een periode van een bepaalde manier van *kerk-zijn* ten einde loopt, is het een uitdaging om met evangelische geestkracht bevrijdend om te gaan met de *brandende kwesties van deze tijd*. In zo'n context is een figuur als José Comblin uiterst welkom. Door de lagen van de (kerk)geschiedenis, graaft hij naar de evangelische kern in de *tradities van Jezus*. Daar is het hem om te doen. We kunnen ons immers niet meer verschuilen in overtuigingen van het verleden, die niet langer functioneren. Comblin kijkt in de toekomst en schetst er een aantal inspirerende lijnen voor.

Uitspraken

Een aantal uitspraken van Comblin: *'een theoloog die niet durft is geen theoloog'*; *'alleen in functie van de bevrijding van de armen heeft theologie zin'*; *'zonder voorkeursoptie voor de armen kun je het evangelie beter sluiten'*.

Profeten zwijgen niet. Omtrent José Comblin (Brussel 1923 – Bahia, Brazilië 2011) en bevrijdingstheologie (161p.) ISBN 978-90-441-3116-1 is uitgegeven bij Garant.

Bijdragen van: Johan Verstraeten, Carlos Mesters, Eduardo Hoornaert, Leonardo Boff, Piet Declerq, Ivone Gebara, José Comblin, Jung Mo Sung, Carlo Corten, Jon Sobrino, Jan Soetewey.

Verkoopprijs: 15 euro (exclusief verzendingskosten).

Bestellingen en info: Project Boek Comblin | p/a G. Schaumans, H. Moeremanslaan 153, 1700 Dilbeek
boek.comblin@scarlet.be

De Verenigde Protestantse Kerk zoekt een secretaris (m/v)

Algemene taakomschrijving

De secretaris (m/v) werkt onder leiding van de voorzitter van de Synodale Raad en in nauwe samenwerking met de secretaresse van de voorzitter.

Het werk wordt gepresteerd op de zetel van de VPKB.

Het werk bestaat uit het gebruikelijke secretariaatswerk, in het specifieke kader van de VPKB.

De secretaris is tweetalig Frans/Nederlands en is bekwaam om schriftelijke vertalingen van documenten te maken.

Profiel:

- u bent een teamspeler;
- u bent polyvalent;
- u heeft verantwoordelijkheidszin en bent discreet;
- u kunt werken met de courante softwaresystemen;
- u kunt goed organiseren en bent accuraat;
- u bent bereid om eventueel opleidingen te volgen;
- u gaat graag met mensen om; u beschikt over vaardigheden, eigen aan de sector.

Specifieke eisen:

- moedertaal: Frans;
- in staat om teksten foutloos te redigeren;
- op de hoogte van de werking van de Verenigde Protestantse Kerk in België;
- op de hoogte van de wetgeving inzake vzw's.

Het gaat om een fulltime functie (38u/week). Vacature vanaf 01.10.2014.

Het betreft een plaats van secretaris, bezoldigd volgens het barema van de Federale Overheidsdienst Justitie (dienst Erediensten).

Wij vragen u een maand op voorhand beschikbaar te zijn om zich in te werken.

Kandidaturen (handgeschreven sollicitatiebrief met CV) zijn uiterlijk 15 maart 2014 per gewone post te richten aan:

Ds. Steven H. Fuite, voorzitter van de Synodale Raad
Huis van het Protestantisme
Brogniezstraat, 44 te 1070 Brussel